

The Role of Emotional Alexithymia and Educational Perfectionism in Predicting General Anxiety Among Female Students of First Secondary School in Marand City

Yagoub Nikookar^{1*}, Hanie Shams²

1 Farhangian University

2 Shabestar Islamic Azad University

* Corresponding author: yaghubnikookar@gmail.com

Received: 2023-07-05

Accepted: 2023-10-25

Abstract

The present study was conducted with the aim of investigating and determining the relationship between parents' educational perfectionism and emotional dyslexia with generalized anxiety symptoms in female students of Marand city. The current research was correlational. The statistical population of the research consisted of all female students of the first secondary level of Marand city (N = 8447), and based on the table of Morgan and Gergesi, 370 people were selected from among the statistical population by simple random sampling. The research tool includes a scale. Diffuse anxiety (GAD-7) (Spitzer et al., 2006) and perfectionism questionnaire (Farsat, 1990) and emotional dyslexia questionnaire (Alexei Tayma-, 1987). The results of Pearson's correlation analysis showed a significant relationship between all dimensions of emotional dyslexia and the subscales of worry about mistakes, doubt about actions, parental criticism with pervasive anxiety; The results of the simultaneous regression showed that among the predictor variables, in the parental educational perfectionism scale; Subscales (concern about mistakes, doubts about parental actions and criticism) as well as all subscales of alexithymia that could predict general anxiety of female students ($p < 0.05$). Also, in relation to the role of parents' educational perfectionism in predicting pervasive anxiety of female students, it can be said: Perfectionist parents may use the dreams and norms that they feel they have not been able to achieve for their children, their behaviors evaluate critically and engage in psychological control techniques, which is one of the components of parenting, and these high expectations and criticisms of their children's performance and behavior lead to anxiety in children (Belt, 1995). In addition, predictor variables were able to explain about 25% of the variance related to general anxiety of students. It is concluded that with appropriate education and prevention of the development of emotional dyslexia, it is possible to prevent the emergence and continuation of pervasive anxiety in students

Keywords: Educational perfectionism of parents, Alexithymia, Pervasive anxiety

© 2019 Journal of New Approach to Children's Education (JNACE)

This work is published under CC BY-NC 4.0 license.

© 2022 The Authors.

How to Cite This Article: Nikookar, Y. (2023). The Role of Emotional Alexithymia and Educational Perfectionism in Predicting General Anxiety Among Female Students of First Secondary School in Marand City. *JNACE*, 5(3): 203-216.

نقش ناگویی هیجانی و کمال گرایی تربیتی در پیش بینی اضطراب فراگیر دانش آموزان دختر مقطع متوسطه اول شهرستان مرند

یعقوب نیکوکار^{۱*}، هانیه شمس^۲

^۱ دانشگاه فرهنگیان

^۲ دانشگاه آزاد اسلامی شبستر

* نویسنده مسئول: yaghubnikookar@gmail.com

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۰۸/۰۳

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۰۵/۰۳

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی و تعیین رابطه کمال گرایی تربیتی والدین و ناگویی هیجانی با نشانه های اضطراب فراگیر در دانش آموزان دختر شهرستان مرند انجام شد. پژوهش حاضر از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش را کلیه دانش آموزان دختر مقطع متوسطه اول شهرستان مرند تشکیل می دادند (N=۸۴۴۷)، و بر اساس جدول مورگان و گرجسی از بین جامعه آماری، تعداد ۳۷۰ نفر به روش نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. ابزار پژوهش شامل مقیاس اضطراب منتشر (GADY-) (اسپیتزر و همکاران، ۲۰۰۶) و پرسشنامه کمال گرایی (فرصت، ۱۹۹۰) و پرسشنامه سنجش ناگویی هیجانی (الکسی تایما-، ۱۹۸۷) بود. نتایج تحلیل همبستگی پیرسون گویای ارتباط معنی دار بین تمام ابعاد ناگویی هیجانی و خرده مقیاس های نگرانی درباره اشتباهات، شک درباره اعمال، انتقاد والدینی با اضطراب فراگیر بود؛ نتایج رگرسیون هم زمان نشان داد که از بین متغیرهای پیش بین، در مقیاس کمال گرایی تربیتی والدین؛ خرده مقیاس های (نگرانی درباره اشتباهات، شک و تردید درباره اعمال و انتقاد والدینی) و نیز همه خرده مقیاس های ناگویی هیجانی توانستند اضطراب فراگیر دانش آموزان دختر را پیش بینی کنند (p>۰/۰۵). و همچنین در ارتباط با نقش کمال گرایی تربیتی والدین در پیش بینی اضطراب فراگیر دانش آموزان دختر می توان گفت: والدین کمال گرا ممکن است آرزوها و هنجارهایی را که احساس می کنند خودشان نتوانسته اند به آنان برسند برای فرزندان خود به کار ببرند، رفتارهای آنان را به صورت انتقادی ارزیابی کنند و درگیر فنون کنترل روانشناختی که یکی از مولفه های فرزندپروری است، شوند و همین توقعات بالا و انتقادهایی که به عملکرد و رفتار کودکانشان می کنند منجر به اضطراب در کودکان می شود (بلت، ۱۹۹۵). در ضمن، متغیرهای پیش بین توانستند حدود ۲۵ درصد واریانس مربوط به اضطراب فراگیر دانش آموزان را تبیین کنند. باتوجه به نتایج بدست آمده میتوان نتیجه گرفت که با تربیت مناسب و پیشگیری از ایجاد و رشد ناگویی هیجانی می توان از بروز و تداوم اضطراب فراگیر در دانش آموزان ممانعت به عمل آورد.

واژگان کلیدی: کمال گرایی تربیتی والدین، ناگویی هیجانی، اضطراب فراگیر

تمامی حقوق نشر برای فصلنامه رویکردی نو بر آموزش کودکان محفوظ است.

شیوه استناد به این مقاله: نیکوکار، ی. (۱۴۰۲) نقش ناگویی هیجانی و کمال گرایی تربیتی در پیش بینی اضطراب فراگیر دانش آموزان دختر مقطع متوسطه اول شهرستان مرند. فصلنامه رویکردی نو بر آموزش کودکان، ۵ (۳): ۲۱۶-۲۰۳.

مقدمه

اختلال اضطراب فراگیر^۱ یکی از اختلال‌های مزمن و ناتوان کننده است که نگرانی بیش‌ازحد و کنترل ناپذیر ویژگی اصلی آن محسوب می‌شود. عوامل زیستی و روان‌شناختی متعددی می‌توانند سبب ایجاد و تداوم این اختلال و نگرانی شوند [۱]. اضطراب فراگیر و عوامل در ارتباط با آن، یکی از گسترده‌ترین حوزه‌های پژوهش در چند دهه اخیر بوده است. این اختلال به عنوان یکی از شایع‌ترین اختلالات روانپزشکی می‌تواند در یادگیری، تمرکز، به یاد آوردن مطالب و ارتباط دادن موضوعات با یکدیگر اختلال ایجاد کرده و ممکن است فرد را با مشکلات و خطرات دیگری همچون مشکلات روانشناختی و هیجانی مواجه سازد [۲]. به گفته ساربین واژه اضطراب اولین بار در سالهای ۱۹۳۰ در نوشته‌های فروید دیده شد و از آن پس بسیار مورد استفاده قرار گرفت واکثر روان‌شناسان اضطراب را با اندکی تفاوت از ترس متمایز می‌نامند [۳]. اضطراب فراگیر شامل نگرانی مبهم در فقدان اشیاء، محرک‌ها و موقعیت‌های خاص است. اختلال اضطراب منتشر یکی از شایع‌ترین اختلالات اضطرابی مشاهده شده در جمعیت عمومی و مراکز بالینی است. برآورد شیوع متداول اختلال در مراکز طبی عمومی ۲/۸ تا ۸/۵ و در جمعیت عمومی ۱/۶ تا ۵ درصد گزارش شده است [۴]. حدود ۱۲ درصد از بیمارانی که به مراکز روان‌پزشکی مراجعه می‌کنند و ۲۵ درصد افراد مراجعه کننده به کلینیک‌های اختلالات اضطرابی مبتلا به اختلال اضطراب منتشر هستند [۵]. اختلال اضطراب منتشر با نگرانی‌های شدید و همراه با ابهام، غیر قابل کنترل و منتشر با علائم شناختی نظیر عدم تمرکز و نشانه‌هایی جسمانی نظیر تنش عضلانی مشخص است که در بیشتر روزها در ضمن حداقل ۶ ماه دوام دارد [۶، ۷]. اختلال اضطراب فراگیر به عنوان یکی از انواع اختلالات اضطرابی، از شایع‌ترین اختلالات روانپزشکی قلمداد می‌شود [۸] که باعث اختلال کارکردی شدیدی شده و بدون درمان احتمال بهبودی ناچیزی دارد [۹]. این اختلال در پنجمین راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی، با اضطراب و نگرانی شدید در مورد چندین موقعیت یا فعالیت که در بیشتر روزها و حداقل ۶ ماه تداوم داشته، کنترل آن مشکل بوده و با علائم جسمانی نظیر تنش عضلانی، تحریک پذیری، اشکال در خواب و بیقراری همراه است، تعریف می‌شود [۱۰]. نتایج پژوهش‌های قبلی نیز نشان داده‌اند که بروز اضطراب فراگیر در دانش‌آموزان، علاوه بر مشکلات روانشناختی، پیشرفت تحصیلی آنها را نیز تحت تاثیر قرار می‌دهد. به نظر می‌رسد یکی از عواملی که در ایجاد و تداوم اضطراب فراگیر در دانش‌آموزان می‌تواند تاثیر گذار باشد، ناگویی هیجانی^۲ است. سیفونوس

نخستین بار واژه "ناگویی هیجانی" را به منظور توصیف مجموعه‌ای از ویژگی‌های شناختی و عاطفی که در میان بیماران مبتلا به اختلالات روان‌تنی مشاهده شده بود، به کار برد [۱۱]. ناگویی هیجانی متشکل از دشواری در شناسایی احساسات، دشواری در توصیف احساسات و جهت‌گیری فکری بیرونی می‌باشد [۱۲] دریک و ونهپول پیشنهاد کردند که افراد مبتلا به ناگویی هیجانی، نیازی قوی به استقلال دارند که از تردید و عدم اعتمادشان به دیگران نشأت می‌گیرد. از سوی دیگر، بهزیستی جسمی و ذهنی افراد به طور قابل ملاحظه‌ای تحت تاثیر روابط صمیمی و نزدیک آنها قرار دارد [۱۳] در همین راستا مین^۳ و همکاران [۱۴] با اشاره به مدل اجتنابی بورکویک و نقش ویژه نگرانی بر این باورند هنگامی که چرخه نگرانی شدیدتر می‌شود، به احتمال زیادی نقص در تنظیم هیجان در ماندگاری اختلالات اضطرابی نقش مهمی ایفا می‌کند. ارتباط بین ناگویی هیجانی و آسیب روانی بسیار پیچیده است، فرض بر این است که ناگویی هیجانی افراد را برای تجربه حالت‌های خلقی منفی آماده می‌کند [۱۵]، زیرا افراد مبتلا به ناگویی هیجانی به شدت تحت فشار همبسته‌های بدنی هستند که به طور کلامی ابراز نمی‌شوند و از این رو مانعی برای تنظیم هیجان‌ها شده و سازگاری شخص را با دشواری همراه می‌سازد [۱۶]. بنابراین به نظر می‌رسد مولفه‌های هیجانی از جمله دشواری در شناسایی، بیان هیجان‌ها و تنظیم حالات خلقی در آسیب‌شناسی روانی اختلالات هیجانی از جمله افسردگی و اضطراب مهم هستند [۱۷]. از این رو پژوهش‌های متعددی در رابطه با نقش ناگویی هیجانی در انواع آسیب‌های روانی و اختلالات روان‌پزشکی از جمله افسردگی انجام شده، اما آنچه جای بحث و پژوهش بیشتری دارد نقش ناگویی هیجانی در اختلالات اضطرابی می‌باشد. نتایج پژوهش‌های اخیر نیز حاکی از آن است که با شروع اپیدمی کرونا شیوع این اختلالات در جهان روبه افزایش است [۱۸]. یکی دیگر از متغیرهایی که با وقوع اختلال اضطراب فراگیر رابطه دارد، کمال‌گرایی^۴ است [۱۹-۲۱]. کمال‌گرایی یک ویژه‌گی شخصیتی چند بعدی است و عبارت است از تعیین ارزشها یا استاندارد‌های بالاتر توسط یک فرد برای انجام کاری که به طور انتقادی توسط خود فرد ارزیابی می‌شود [۲۲]. کمال‌گرایی، یک مؤلفه انگیزشی است که شامل تلاش‌های فرد برای دستیابی به خویشتن کامل است. به عبارتی، افراد دارای انگیزه قوی برای کمال، معیارهای بالای غیرواقعی، کوشش اجباری و دارای تفکر همه یا هیچ در رابطه با نتایج به صورت موفقیت‌های تام یا شکست‌های تام می‌باشند. این افراد به حد کافی موشکاف و انتقادگر هستند به طوری که نمی‌توانند عیوب و اشتباهات یا شکست‌های خود را در جنبه-

منظور همین نوع اضطراب است. این اختلال بر خلاف اختلال هراس یا وحشت زدگی، مزمن بوده و می تواند ماه ها به طور مستمر ادامه یابد، چنانچه عناصر اضطراب، کم و بیش به طور مداوم حضور دارند. چاپ پنجم راهنمای تشخیصی آماری انجمن روانپزشکی آمریکا^۵ (DSM-5، ۲۰۱۳) برای تشخیص این اختلال، یک دوره شش ماهه را که طی آن اغلب روزها مملو از نگرانی و اضطراب شدید است، ضروری می داند. نظریه پردازان رفتار شناسی طبیعی، ترس و اضطراب را به منزله شیوه های سازش با محیط طبیعی تلقی کرده اند، صرف نظر از آنکه با اضطراب شناور یعنی اضطراب تعمیم یافته بدون موضوع معین و یا با اضطرابهای مشخصی مانند هراسها که داراست موضوع معینی هستند، سر و کار داشته باشیم. با مشاهده ترسهای کودکانه مانند ترس از تاریکی، ترس از حیوانات بزرگ و کوچک و جز آن، می توان به آسانی به ارزش سازشی آنها با شرایط طبیعی پی برد. افزون بر متخصصان رفتارشناسی طبیعی، بسیاری از مؤلفان دیگر نیز به مسأله آمادگی های زیست شناختی و نقش سازشی هراسها، اشاره کرده اند. متداولتر بودن پاره ای از هراسها نسبت به پاره ای دیگر، روان شناسان رفتاری نگر را بر آن داشته که این فراوانی ها را با استناد به آمادگی بیشتر نوع انسان را در اکتساب برخی از هراسها توجیه کنند. «نظریه پردازان انسانی نگر و هستی نگر» بر این باورند که هراس و اختلال های اضطرابی تعمیم یافته مانند هر اختلال روانی دیگر، هنگامی بروز می کند که افراد خود را صادقانه مورد پذیرش قرار نمی دهند و در عوض، به انکار و تفسیر افکار، هیجانها و رفتار خود می پردازند. این موضع گیریهای دفاعی، در نهایت آنها را دچار اضطراب مفراط می کند و ناتوانی در استفاده از نیروهای بالقوه، انسانی را در پی دارد. دیدگاه انسانی نگر درباره چگونگی گسترش اختلال های هراسی و اضطرابی در آثار راجرز بخوبی بیان شده است. این مؤلف عقیده دارد که اگر افراد نتوانند در خلال کودکی «توجه مثبت بی قید و شرط» را از افرادی که برای آنها معنادار هستند دریافت کنند، یک شیوه کنشوری دفاعی در آنها گسترش می یابد و دیدگاهی انتقادی نسبت به خود اتخاذ می کنند. اما در غیراینصورت، به خلق جهانی شناختی خواهیم پرداخت که برای مارنج آور و مضر و برای دیگران، بیگانه خواهد بود. کنشوری نابهنجار می تواند از انواع مسائل شناختی مانند باورهای نامناسب یا بازخوردها، افکار خودکار منقلب کننده و فرآیندهای فکری غیرمنطقی منتج می شود. چنین باورهای نهفته ای دامنه تجربیات فرد را محدود می کنند و اضطراب مداوم به شکل گیری تصاویر و افکاری که «افکار خودکار» نامیده شده اند منجر می شود. تحقیقات مختلف نشان داده اند که باورهای نامناسب می توانند اضطراب را ایجاد کنند. در

های مختلف زندگی پذیرند [۲۳]. افزایش قابل توجه در پژوهش های مربوط به سازه کمال گرایی در طی دو دهه گذشته اهمیت این مفهوم را منعکس می کند. با توجه به تاثیر کمال گرایی در ابعاد مختلف روان شناختی، پرداختن به آن برای روان شناسان و مشاوران از اهمیت به سزایی برخوردار است. اغلب روان شناسان و کارشناسان حوزه تربیتی بر این باورند که دوره نوجوانی و جوانی تفاوت مهمی با سایر مراحل زندگی دارد [۲۴]. این تفاوت به آن سبب نیست که این افراد با تغییرات ویژه در همه ابعاد زندگی شان مواجه می باشند، بلکه بیشتر به آن جهت است که یک عده تغییرات یا به تعبیری استرس ها، به طور همزمان و همه جانبه به نوجوان یا کودک دیروز که هنوز دارای شایستگی و آمادگی های لازم برای مقابله با عوامل استرس زا نیست، وارد می شود [۲۵]. علاوه بر آن ماهیت پیچیده و شرایط متغیر عصر کنونی سازگاری را دشوارتر ساخته و اگر نوجوان نتواند به طور مؤثر و کارآمد با این تحولات و شرایط دشوار مواجه شود، ممکن است زمینه ساز مشکلات بعدی (از جمله اضطراب) برای آنها باشد [۲۶]. اضطراب به منزله بخشی از زندگی انسانهاست که خدمتعالی از آن در همه افراد وجود دارد و پاسخی سازش یافته برای محرکهای درونی و بیرونی تلقی می شود، به گونه ای که اگر نباشد، زندگی عادی انسان را مختل می سازد، به گفته استیفن اگر اضطراب نبود، همه ما پشت میزهایمان به خواب می رفتیم. اضطراب می تواند سازنده و مفید باشد و اگر اغلب مردم اضطراب را تجربه می کنند، اما این حالت ممکن است جنبه مزمن و مداوم بیاید که در این صورت نه تنها نمی توان پاسخ را سازشی یافته دانست بلکه باید آن را به منزله منبع شکست، سازش ناپذیری و استیصال گسترده ای تلقی کرد، که فرد را از بخش عمده ای از امکاناتش محروم می کند، فقط بر اساس راهبردهای محدود کننده آزادی و انعطاف فردی کاهش می یابد و طیف گسترده اختلالهای اضطرابی را که از اختلالهای شناختی و بدنی تا ترسهای غیرموجه و وحشتزدگی ها گسترده اند، به وجود می آورد. در DSM-5 چند عنوان تشخیصی برای اختلالهای اضطرابی ذکر شده است که عبارتند از: اختلال اضطراب منتشر، هراسهای خاص، آگروفوبی، اختلال وحشت زدگی، اضطراب منتشر، حمله های وحشت زدگی، اختلال اضطراب ذکر شده، اختلالهای اضطراب جدایی که ناشی از جدایی از «تصاویر والدینی» است و معمولاً در سنین کودک متجلی می شود و در قلمرو اختلالهایی که با فراوانی بیشتری در خلال تحول بروز می کنند، قرار داده شده است. اختلال اضطراب فراگیر یکی از انواع اختلالات موجود در مقوله تشخیصی اختلال های اضطرابی است. به صورت عام، وقتی که در کتب روانشناسی، مشاوره، فلسفه و مانند آن از اضطراب یاد می شود،

برروی جمعیت ایرانی انجام شده، آلفای کرونباخ آزمون برابر با ۰/۸۵ بود و پایایی ناشی از دو بار اجرای به دست آمده برای مقیاس در این نمونه برابر ۰/۴۸ بدست آمد که حاکی از انسجام درونی و پایایی قابل قبول برای مقیاس در نمونه ایرانی مورد مطالعه است [۲۸].

پرسشنامه کمال گرایی تربیتی والدین:

مقیاس کمال گرایی چند بعدی فراست^۷ (۱۹۹۰) [۲۹] که بر اساس مفهوم چند بعدی کمال گرایی طراحی شده، ۳۵ گویه و ۶ بعد یا زیرمقیاس را در بر می گیرد. این زیرمقیاس ها، شامل نگرانی درباره اشتباه ها، تردید درباره کارها، انتظارات والدینی، انتقادگری والدینی، معیارهای شخصی و نظم و سازمان دهی می باشد [۳۰]. ماده های پرسشنامه، در یک مقیاس ۵ درجه ای لیکرت از نمره ۱ برای «کاملاً مخالفم» تا ۵ برای «کاملاً موافقم» پاسخ دهی و نمره گذاری می شوند. زیر مقیاس نگرانی در مورد اشتباهات شامل سوالات: ۱، ۸، ۲۱، ۲۳، ۱۴، ۱۳، ۱۰، ۲۵، ۳۴، ۹؛ زیر مقیاس تردید نسبت به اعمال (رفتارها) شامل سوالات: ۳۳-۳۲-۲۸-۱۷؛ زیر مقیاس انتظارات والدین شامل سوالات: ۲۶-۲۰-۱۵-۱۱-۱؛ زیر مقیاس انتقاد والدینی شامل سوالات: ۳۰- زیر مقیاس استانداردهای فردی شامل سوالات: ۲۴-۱۹-۱۶-۱۲-۶-۴؛ و زیر مقیاس نظم و ترتیب شامل سوالات: ۳۱-۲۹-۲۷-۸-۷-۲ می باشند. برای به دست آوردن نمره هر زیر مقیاس باید نمرات همه عبارات مربوط به زیر مقیاس مورد نظر را باهم جمع و نمره بالاتر نشانگر کمال گرایی زیاد فرد در حیطه مورد نظر است. اعتبار همگرایی پرسشنامه طبق همبستگی با پرسشنامه کمالگرایی مثبت و منفی اعتبار مناسبی گزارش شده است. در پژوهش های داخلی برای بررسی ویژگی های روان سنجی این پرسشنامه، لیاقت و قاسمی (۱۳۹۳) به نقل از سید ابراهیمی (۱۳۹۹) [۳۱] ضریب همسانی پرسشنامه را ۰/۸۲، اعتبار همگرایی پرسشنامه را در همبستگی آن با پرسشنامه اضطراب امتحان، ۰/۲۸۷ و در سطح ۰/۰۰۱ معنادار گزارش نمودند. ساختار شش عاملی استاندارد پیشنهاد شده توسط فراست و همکاران در پژوهش عبدالحمیدی و همکاران [۳۲] مورد تایید قرار گرفته است.

پرسشنامه سنجش ناگویی هیجانی (الکسی تایما- Tas)

برای سنجش ناگویی هیجانی از مقیاس الکسی تیمبای تورتو^۸ (Tas) استفاده خواهد شد. این پرسشنامه در سال ۱۹۸۶ توسط تایلر ساخته شد و در سال ۱۹۹۴ توسط بگی و همکارانش تجدید نظر گردید. این مقیاس شامل ۲۰ ماده در سه زیر مقیاس دشواری در تشخیص احساسات (۷ ماده)، دشواری در توصیف احساسات (۵ ماده)

بسیاری از پژوهشهایی که به آزمودنیهای غیرمضطرب القا شده که دیدگاههای منفی نسبت به خود را بپذیرند، توانسته اند نشانه های اضطراب را در آزمودنی ها به وجود آورند [۲۷]. در پژوهش حاضر محقق به دنبال پاسخگویی به این سوال است که آیا ناگویی هیجانی و کمال گرایی تربیتی والدین می توانند اضطراب فراگیر را در دانش آموزان دختر پیش بینی کنند یا خیر؟

روش

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر روش شناسی در زمره تحقیقات همبستگی است. تحقیقات همبستگی به منظور بررسی و پیش بینی رابطه بین متغیرها مورد استفاده قرار می-گیرد. در پژوهش حاضر نیز برای بررسی رابطه بین متغیرهای ناگویی هیجانی و کمال گرایی تربیتی با اضطراب فراگیر از ضریب همبستگی پیرسون و جهت پیش بینی اضطراب فراگیر از طریق متغیرهای ناگویی هیجانی و کمال گرایی تربیتی از رگرسیون چند گانه استفاده شده است. جامعه آماری پژوهش حاضر دانش آموزان دختر مقطع متوسطه اول شهرستان مرند بود (N=۸۳۴۶) و تعداد ۳۷۰ نفر به عنوان حجم نمونه بر اساس جدول مورگان و گرجسی و بر اساس روش نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب و مورد مطالعه قرار گرفت. جهت گردآوری داده ها در پژوهش زیر از پرسشنامه های زیر برای اندازه گیری استفاده شد:

مقیاس اضطراب منتشر (GAD-۷)

اسپیتزر^۹ و همکاران (۲۰۰۶)، با توجه به کاستیهای موجود در مقیاس های اندازه گیری اضطراب از جمله طولانی بودن و ناکارآمدی آنها به عنوان یک مقیاس تشخیصی، به عنوان مقیاسی کوتاه که بتواند موارد احتمالی اختلال اضطراب فراگیر را شناسایی کرده و شدت نشانه بالینی را نیز مشخص سازد، تهیه شده است. مقیاس (GAD-۷) دارای ۷ سؤال است که هر یک از سوالات مقیاس از ۰ تا ۳ نمره گذاری می شوند و گستره نمره مقیاس از ۰ تا ۲۱ می باشد. اسپیتزر و همکاران [۲۸] (۲۰۰۶؛ نقل از نائینیان و همکاران، ۱۳۹۶) همسانی درونی (GAD-۷) را ۰/۹۲ و پایایی باز آزمایی آن را (r=۰/۳۸) گزارش می کنند. حساسیت و ویژگی مقیاس در نقطه برش ۱۰ یا بیشتر، از ۰/۰۸ میگذرد و همبستگی مقیاس (GAD-۷) با خرده مقیاسهای SF-20 از ۰/۹۳ تا ۰/۱۹۹ و همبستگی آن با دو مقیاس اضطراب بک ۰/۲۷ و با خرده مقیاس اضطراب مقیاس SCL-90-R، ۰/۷۴ گزارش شده است دریک مطالعه که به منظور بررسی ویژگیهای روانسنجی مقیاس (GAD-۷)

نمونه قرار گرفت و بعد از تکمیل پرسشنامه ها اطلاعات به دست آمده در فضای نرم افزار SPSS نسخه ۲۰ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و نتایج گزارش شد. برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه استفاده شد. همچنین برای جمع آوری اطلاعات نظری مربوط به تحقیق از منابع مختلف از قبیل کتب، مقالات تحقیقی و پایان نامه ها جهت تکمیل مبانی نظری و عملی تحقیق استفاده شد. در تجزیه و تحلیل داده ها از روش های آماری توصیفی و استنباطی استفاده شد. در بخش آمار توصیفی، از محاسبه فراوانی، درصد، میانگین و انحراف استاندارد و در بخش آمار استنباطی برای تجزیه و تحلیل داده های جمع آوری شده، از روش آماری ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل گرسون چند گانه استفاده شد. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS ویرایش ۲۰ استفاده شد. در ضمن سطح معناداری برای تمامی فرضیه ها ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته ها

ابتدا به توصیف داده ها از طریق شاخص های آماری توصیفی و سپس به تحلیل و آزمون فرضیه ها پرداخته ایم، برای تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS استفاده گردیده است. متغیرهای زمینه ای پژوهش حاضر شامل متغیرهای سن و پایه تحصیلی است.

یافته های جمعیت شناختی نشان می دهد، از کل ۳۷۰ نفر پاسخگو در این پژوهش، ۲۷/۵۶ درصد (۱۰۲ نفر) پاسخگویان در پایه هفتم، ۴۰/۲۷ درصد (۱۴۹ نفر) در پایه هشتم و (۱۱۹ نفر)، ۳۲/۱۷ درصد در پایه نهم مشغول به تحصیل بودند. بیشترین فراوانی مربوط به گروه های سنی ۱۴ الی ۱۵ سال می باشد که (۳۷/۲۹) درصد نمونه آماری را تشکیل می دهند. میانگین سنی پاسخگویان نیز برابر با ۱۵/۴۶ سال است.

و تفکر عینی (۸ ماده) به صورت لیکرت (کاملاً مخالف ۱، مخالف ۲، نظری ندارم ۳، موافق ۴، کاملاً موافق ۵) می باشد. و گویه های ۴، ۵، ۱۰، ۱۸، ۱۹ به دلیل منفی بودن به شیوه معکوس نمره گذاری می شوند. حداقل نمره ۲۰ و حداکثر آن ۱۰۰ می باشد نمره بالاتر نشان دهنده الکسی تیمیای بیشتر می باشد. نمره ۶۰ به بالا به عنوان ناگویی خلقی (هیجانی) با شدت زیاد و نمرات ۵۲ به پایین به عنوان ناگویی خلقی (هیجانی) با شدت کم در نظر گرفته می شوند [۳۳]، در پژوهش حاضر نقطه برش پرسشنامه ۵۲ در نظر گرفته شده است. محققان پایایی مقیاس را با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ (۰/۸۱) و ضریب بازآزمایی (۰/۷۷) مطلوب محاسبه کردند. همچنین سرلک و سجادیان (۱۳۹۵) آلفای کرونباخ مقیاس را در نمونه ایرانی برای مولفه دشواری در شناسایی احساسات ۰/۷۴، برای دشواری در توصیف احساسات ۰/۶۱ و برای تفکر عینی ۰/۵۰ به دست آورده اند. علاوه بر این نتایج تحلیل عوامل نیز ساختار عاملی نسخه ایرانی الکسی تیمیا را تایید نمود. در نسخه فارسی مقیاس ناگویی خلقی (هیجانی) ضرایب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۸۵ و برای خرده مقیاس های دشواری و شناسایی احساسات، دشواری در توصیف احساسات و تمرکز بر تجارب بیرونی به ترتیب ۰/۸۲، ۰/۷۵ و ۰/۷۲ محاسبه شده است [۳۴]

شیوه اجرا

در جهت اجرای پژوهش، ابتدا به آموزش و پرورش شهرستان مرند مبنی بر انتخاب نمونه آماری و تکمیل پرسشنامه های پژوهش مراجعه و هماهنگی های لازم جهت انجام پژوهش به عمل آمد. سپس بعد از مشخص شدن نمونه ها آماری تعداد ۳۷۰ پرسشنامه در اختیار آنها قرار گرفت. به تمام دانش آموزانی که نمونه آماری پژوهش را تشکیل می دادند نحوه پاسخگویی به پرسشنامه ها و دستورالعمل آنها توضیح داده شد، در نهایت ابزار گردآوری داده ها (پرسشنامه ها) در اختیار اعضای گروه

شاخص های توصیفی متغیر کمالگرایی تربیتی والدین و ابعاد آن

جدول ۱: میانگین و انحراف معیار نمره های کمالگرایی تربیتی والدین و ابعاد آن در نمونه مورد مطالعه

متغیر	تعداد	کمترین	بیشترین	میانگین	انحراف معیار
نگرانی درباره اشتباهات	۳۷۰	۲۳	۳۷	۲۹/۴۷	۳/۴۵
شک و تردید درباره اعمال	۳۷۰	۶	۱۴	۱۱/۶۹	۳/۶۸
انتظارات والدین	۳۷۰	۱۱	۱۷	۱۲/۰۶	۳/۰۱
انتقاد از والدین	۳۷۰	۵	۱۴	۱۱/۵۳	۳/۴۸
استاندارد	۳۷۰	۱۳	۲۷	۲۱/۲۳	۴/۶۱
نظم و ترتیب	۳۷۰	۱۴	۲۶	۲۳/۶۱	۲/۸۲
کمال گرایی کل	۳۷۰	۷۲	۱۳۵	۱۰۹/۵۹	۱۳/۴۷

یکی دیگر از متغیرهای پژوهش حاضر تجارب ناخوشایند اولیه است. در پژوهش حاضر برای سنجش این متغیر از پرسشنامه کودک آزاری محمدخانی و همکاران (۲۰۰۳) استفاده گردید، این مقیاس دارای ۳۸ سؤال است که هر کدام از این گویه ها در قالب طیف لیکرت (از هرگز تا همیشه) قرار دارد.

میانگین و انحراف استاندارد نمرات مولفه های کمال گرایی تربیتی والدین را نشان می دهد که بیشترین میانگین مربوط به خرده مقیاس نگرانی درباره اشتباهات (۲۹/۴۷) با انحراف استاندارد (۳/۴۵) و کمترین میانگین مربوط به خرده مقیاس انتقاد از والدین (۱۱/۵۳) با انحراف استاندارد (۳/۴۸) بوده است.

آمار توصیفی متغیر ناگویی هیجانی

جدول ۲: شاخصه های آمار توصیفی متغیر ناگویی هیجانی

متغیر	میانگین	انحراف معیار	دامنه تغییرات	کمترین مقدار	بیشترین مقدار
دشواری در تشخیص احساسات	۲۶/۷۱	۲/۱۶	۲۲	۱۱	۳۴
دشواری در توصیف احساسات	۱۸/۳۰	۲/۶۱	۱۲	۹	۲۱
تفکر عینی	۲۷/۲۹	۲/۵۸	۱۷	۱۴	۳۱
ناگویی هیجانی (کل)	۷۲/۳۰	۹/۴۷	۳۳	۳۴	۸۵

نتایج توصیف آماری حاصل درباره متغیر سنجش اضطراب فراگیر حاکی از آن است که میانگین این متغیر برابر با ۱۲/۸۶ و انحراف معیار آن برابر با ۶/۰۳ می باشد.

آمار استنباطی (آزمون فرضیه ها)

در این بخش جهت تحلیل داده های تحقیق از آمار استنباطی استفاده شد. آمار استنباطی مشخص می کند که آیا الگوهای توصیف شده در نمونه، کاربردی در مورد جمعیتی که نمونه از آن انتخاب شده دارد یا نه.

فرضیه فرعی اول: بین کمال گرایی والدین و اضطراب فراگیر دانش آموزان دختر رابطه وجود دارد.

برای پاسخگویی به این فرضیه از روش آماری همبستگی پیرسون استفاده گردید. نتایج به دست آمده از این روش در جدول شماره (۶) آورده شده است.

نتایج توصیف آماری حاصل درباره متغیر ناگویی هیجانی حاکی از آن است که میانگین این متغیر برابر با ۷۲/۳۰ و انحراف معیار آن برابر با ۹/۴۷ می باشد.

آمار توصیفی متغیر اضطراب فراگیر

در پژوهش حاضر برای سنجش این متغیر از مقیاس اضطراب فراگیر (GAD-7)، استفاده گردید، این مقیاس دارای ۷ سؤال است که هر کدام از این گویه ها در قالب طیف لیکرت (از ۰ تا ۳) قرار دارد.

جدول ۳: شاخصه های آمار توصیفی متغیر سنجش اضطراب فراگیر

متغیر	میانگین	انحراف معیار
اضطراب فراگیر	۱۲/۸۶	۶/۰۳

جدول ۴: ماتریس ضرایب همبستگی اضطراب فراگیر با مولفه های کمال گرایی

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
۱- نگرانی درباره اشتباهات	۱							
۲- شک درباره اعمال	۰/۴۵**	۱						
۳- انتظارات والدین	۰/۱۱	۰/۰۸	۱					
۴- انتقاد والدینی	۰/۴۱**	۰/۳۸**	۰/۱۲	۱				
۵- استاندارد	۰/۰۸-	۰/۲۳**	۰/۰۸	۰/۰۷-	۱			
۶- نظم و ترتیب	۰/۱۲-	۰/۲۰**	۰/۰۹-	۰/۱۸**	۰/۱۹**	۱		
۷- کمال گرایی کل	۰/۶۹**	۰/۵۷**	۰/۵۷**	۰/۴۹**	۰/۴۶**	۰/۳۰**	۱	
۸- اضطراب فراگیر	۰/۵۷**	۰/۴۲**	۰/۲۹**	۰/۱۰	۰/۰۶-	۰/۰۹**	۰/۴۴**	۱

(معناداری در سطح ۰/۰۵؛ *؛ معناداری در سطح ۰/۰۱)**

از والدین، استانداردهای فردی و نظم و ترتیب با اضطراب فراگیر معنادار نیست.

فرضیه فرعی دوم: بین ناگویی هیجانی و اضطراب فراگیر دانش آموزان دختر رابطه وجود دارد.

برای پاسخگویی به این فرضیه از روش آماری همبستگی پیرسون استفاده گردید. نتایج به دست آمده از این روش در جدول شماره (۷) آورده شده است.

نتایج جدول (۶) نشان می دهد همبستگی بین کمال گرایی کل و اضطراب فراگیر به میزان ($r=69$)، منفی و معنادار است و بنابراین فرضیه پژوهش تأیید می شود. همچنین از بین خرده مقیاس های کمال گرایی، همبستگی نگرانی درباره اشتباهات و اضطراب فراگیر به میزان ($r=57$)، منفی و معنادار است. همبستگی بین شک و تردید درباره اعمال و اضطراب فراگیر به میزان ($r=45$)، منفی و معنادار و نیز همبستگی بین انتقاد والدینی و اضطراب فراگیر به میزان ($r=41$)، منفی و معنادار است. همچنین نتایج جدول نشان می دهد همبستگی بین انتقاد

جدول ۵: نتایج آماری ضریب همبستگی پیرسون در مورد متغیرهای ناگویی هیجانی و اضطراب فراگیر

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵
۱- تشخیص احساسات	۱				
۲- توصیف احساسات	**۰/۲۹	۱			
۳- تفکر عینی	**۰/۲۴	**۰/۱۸	۱		
۴- ناگویی هیجانی (کل)	**۰/۳۷	**۰/۳۳	**۰/۳۴	۱	
۵- اضطراب فراگیر	**۰/۳۷	**۰/۳۹	**۰/۳۴	**۰/۵۲	۱

(معناداری در سطح ۰/۰۵؛ *؛ معناداری در سطح ۰/۰۱)**

توزیع متغیرهای وابسته نرمال است و لذا پیش فرض نرمال بودن نمرات تأیید می شود.

جدول ۶: خروجی آزمون کولموگوروف - اسمیرنوف متغیر ملاک

(وابسته) تحقیق

متغیر	میانگین	انحراف معیار	سطح معنی داری
اضطراب فراگیر	۱۲/۸۶	۴/۶۱	۰/۱۹۶

نتایج ضریب همبستگی پیرسون نشان می دهد که بین کلیه مولفه های ناگویی هیجانی و اضطراب فراگیر رابطه مثبت و معناداری مشاهده شد. به طوری که بیشترین ارتباط بین خرده مقیاس توصیف احساسات با اضطراب فراگیر ($r=0/39$) و کمترین ارتباط بین خرده مقیاس تفکر عینی با اضطراب فراگیر ($r=0/33$) به دست آمد.

فرضیه اصلی: کمال گرایی تربیتی والدین و ناگویی هیجانی می توانند اضطراب فراگیر دانش آموزان دختر را پیش بینی کنند.

پیش فرض های تحلیل رگرسیون

پیش فرض اول: طبیعی یا بهنجار بودن توزیع نمرات برای بررسی پیش فرض نرمال بودن توزیع نمرات سنجش آمادگی برای اعتیاد از آزمون کولموگوروف - اسمیرنوف تک نمونه ای (One-Sample Kolmogorov Smirnov) استفاده شد، چون سطح معنی داری به دست آمده از ۰/۰۵ بزرگتر است، لذا

مفروضه دوم: همبستگی یا استقلال باقیمانده خطاها

جهت تعیین اینکه آیا باقیمانده ها یا خطاها با هم همبستگی دارند یا از هم مستقل هستند؟ (خطاها باید مستقل از هم باشند). برای این کار از آماره دوربین واتسون استفاده شد. دامنه این آماره از ۰ تا ۴ است. اگر باقیمانده ها با یکدیگر همبستگی نداشته باشند، این آماره نزدیک به ۲ خواهد بود. عدد کوچکتر از ۲ نشان می دهد که باقیمانده ها با هم همبستگی مثبت دارند و عدد بزرگ تر از ۲ نشان می دهد که باقیمانده ها با هم همبستگی منفی دارند. خلاصه مدل در جدول (۹) آمده است:

جدول ۷: خلاصه مدل دوربین واتسون جهت تعیین همبستگی / عدم همبستگی بین متغیرها

مدل	ضریب همبستگی چندگانه (R)	مربع ضریب همبستگی چندگانه (R Square)	مربع ضریب همبستگی چندگانه تعدیل یافته (Adjusted R Square)	خطای استاندارد تخمین زده شده	دوربین واتسون
۱	۰/۲۷۳	۰/۰۵۲	۰/۰۶۹	۴/۱۶	۲/۱۹

مفروضه سوم: عدم هم خطی بودن چندگانه

این مفروضه به این معنا هست که نباید همبستگی بین متغیرهای پیش بین بسیار زیاد باشد. برای بررسی این مفروضه

از شاخص تحمل و VIF استفاده شد که نتیجه این تحلیل حاکی از برقراری این پیش فرض است.

جدول ۸: آماره‌های شاخص VIF و شاخص تحمل برای بررسی عدم وجود چند هم خطی در بین متغیرهای پیش بین

متغیرهای پیش بین	شاخص VIF	شاخص تحمل
ناگویی هیجانی	۱/۰۳	۰/۶۸
کمال گرایی والدین	۱/۴۲	۰/۷۱

جدول ۱۰، آماره‌های VIF و شاخص تحمل برای بررسی عدم وجود چند هم خطی ارائه شده است. همان گونه که مشاهده می شود مقدار شاخص VIF برای دو متغیر پیش بین به ترتیب ۱/۰۳ و ۱/۴۲ و شاخص تحمل ۰/۶۸ و ۰/۷۱ به دست آمده است. اگر

شاخص VIF بالای ۱۰ و شاخص تحمل پایین تر از ۰/۰۱ باشد نشان دهنده چند هم خطی است (میرز و همکاران، ۱۳۹۱) که در این پژوهش هر دو مقدار برای متغیرهای پیش بین رعایت شده است.

جدول ۹: نتایج تحلیل رگرسیون چند متغیره در مورد متغیرهای کمال گرایی تربیتی والدین و ناگویی هیجانی برای تبیین اضطراب فراگیر دانش آموزان

ضریب همبستگی چندگانه (Multiple R)	۰/۴۹۶
ضریب تعیین (R Square)	۰/۲۴۸
ضریب تعیین تعدیل شده (Adjusted R Square)	۰/۱۸۳
F	۱۲/۰۶
سطح معنی داری	۰/۰۰۱

با توجه به جدول (۱۱)، آماره های آزمون رگرسیون نشان داد که، میزان واریانس در این مدل معنادار می باشد، یعنی متغیرهای پیش بین (کمال گرایی تربیتی والدین و ناگویی هیجانی) می توانند تغییر در واریانس تبیین شده اضطراب فراگیر

دانش آموزان دختر شهر مرند را تبیین نمایند ($p < 0.01$)، $12/06$ $F=$ در ضمن این دو متغیر توانستند حدود ۲۵ درصد واریانس مربوط به اضطراب فراگیر دانش آموزان را تبیین کنند.

جدول ۱۰: ضرایب رگرسیون استاندارد و غیر استاندارد برای متغیرهای موجود در مدل

متغیرهای پیش بین	ضریب رگرسیون استاندارد نشده (B)	خطای استاندارد (Std.Error)	ضریب رگرسیون استاندارد شده (Beta)	مقدار T	سطح معنی داری Sig
عرض از مبدأ	۳۲/۴۲۸	۲/۹۴۸	-	۲۱/۶۴۶	۰/۰۰۱
نگرانی درباره اشتباهات	۰/۴۹۱	۰/۰۷۴	۰/۱۶۹	۱۷/۶۳۹	۰/۰۰۱
انتقاد والدینی	۰/۴۷۹	۰/۰۶۹	۰/۰۲۷	۱۶/۱۰۶	۰/۰۰۱
توصیف احساسات	۰/۴۵۱	۰/۰۶۵	۰/۲۱۳	۱۴/۱۱۸	۰/۰۰۱
شک و تردید درباره اعمال	۰/۴۱۷	۰/۰۶۲	۰/۱۷۲	۱۱/۶۲۹	۰/۰۰۱
تشخیص احساسات	۰/۳۱۴	۰/۰۵۷	۰/۰۱۹	۸/۵۹۱	۰/۰۰۹
نظم و ترتیب	۰/۱۱۴	۰/۰۴۹	۰/۰۲۶	۲/۵۲۷	۰/۰۵۸
انتقاد والدینی	۰/۱۹۶	۰/۰۴۲	۰/۰۱۸	۱/۳۵۷	۰/۰۶۱
استاندارد	۰/۱۳۶	۰/۰۳۹	۰/۰۲۱	۱/۰۸۳	۰/۰۸۴

مستبدانه و کمال گرایی والدین گزارش دادند. مادران کمال گرا انتظارات و استانداردهای بالایی برای فرزندانشان دارند و زمینه ایجاد اضطراب را در آنان فراهم می کنند. والدین کمال گرا از فرزندان خود انتقاد زیادی می کنند و در مورد اشتباهات آنان نگرانی زیادی دارند، این رفتارها می تواند میزان اضطراب فرزندان آنان را تبیین کند [۴۶]. به علاوه کنترل گری زیاد والدین کمال گرا، استقلال فرزندان آنان را محدود کرده و خشم آنان را بر می انگیزد.

فرضیه فرعی دوم: بین ناگویی هیجانی و اضطراب فراگیر دانش آموزان دختر رابطه وجود دارد.

نتایج ماتریس همبستگی نشان داد که بین کلیه مولفه های ناگویی هیجانی و اضطراب فراگیر رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. نتیجه به دست آمده با نتایج پژوهش های نصراللهی و آقای [۴۷]، بشرپور و جانی [۳۴]، بشارت و همکاران [۳۷]، پانایوتو و همکاران [۴۸]، همینگ و همکاران [۱] و کاروکیوی و همکاران [۴۹] همسویی دارد. ناگویی خلقی در افراد با گستره ای از شاخص های سلامت چون اختلال جسمانی کردن، سوء مصرف مواد، افسردگی، ناامیدی و اضطراب رابطه دارد. پژوهش ها نشان داده اند که افراد مبتلا به ناگویی هیجانی در شناسایی صحیح هیجانها از چهره ی دیگران مشکل دارند [۵۰].

فرضیه اصلی: کمال گرایی تربیتی و ناگویی هیجانی می توانند اضطراب فراگیر دانش آموزان را پیش بینی کنند.

نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از رگرسیون همزمان در فصل چهارم پژوهش نشان داد که همه خرده مقیاس های ناگویی هیجانی و در متغیر کمال گرایی والدین (خرده مقیاس های نگرانی درباره اشتباهات، شک و تردید درباره اعمال و انتقاد والدینی) توانستند اضطراب فراگیر دانش آموزان دختر را پیش بینی کنند ($p < 0/01$). در ضمن خرده مقیاس های ذکر شده توانستند حدود ۲۵ درصد از اضطراب فراگیر دانش آموزان دختر را پیش بینی کنند. در این زمینه، در ارتباط با نقش کمال گرایی تربیتی والدین در پیش بینی اضطراب فراگیر دانش آموزان دختر می توان گفت: والدین کمال گرا ممکن است آرزوها و هنجارهایی را که احساس می کنند خودشان نتوانسته اند به آنان برسند برای فرزندان خود به کار ببرند، رفتارهای آنان را به صورت انتقادی ارزیابی کنند و درگیر فنون کنترل روانشناختی که یکی از مولفه های فرزندپروری است، شوند و همین توقعات بالا و اتقادهایی که به عملکرد و رفتار کودکانشان می کنند منجر به اضطراب در کودکان می شود [۵۱]. از این رو، وقتی پذیرش خود والدین مشروط به دستیابی اهداف شخصی

بر اساس نتایج رگرسیون هم زمان نشان داد که همه خرده مقیاس های ناگویی هیجانی و در مقیاس کمال گرایی والدین خرده مولفه های نگرانی درباره اشتباهات، شک و تردید درباره اعمال و انتقاد والدینی توانستند اضطراب فراگیر را در دانش آموزان پیش بینی کنند ($p < 0/05$).

بحث و نتیجه گیری

جهت بحث و نتیجه گیری از یافته های پژوهش هر یک از فرضیه ها مطرح و به دنبال آن بحث و تبیین پیرامون یافته ها ارائه شده است.

فرضیه فرعی اول: بین کمال گرایی والدین و اضطراب فراگیر دانش آموزان دختر رابطه وجود دارد.

نتایج به دست آمده از تجزیه و تحلیل داده ها پژوهش نشان داد بین کمال گرایی والدین و اضطراب فراگیر دانش آموزان دختر رابطه وجود دارد. نتیجه به دست آمده با نتایج پژوهش های حیدری و همکاران [۳۵]؛ سیدابراهیمی [۳۱]؛ هوشمندی و همکاران [۳۶]؛ بشارت و همکاران [۳۷]؛ بهزادی و همکاران [۳۸]؛ عبدخدایی و همکاران [۳۹]؛ دیکسترا [۹]؛ جامبرز و همکاران [۲۶]؛ فلت و هویت [۴۰] تا حدودی همسویی دارد. در تبیین نتیجه به دست آمده می توان گفت: کمال گرایی والدین از طریق اعمال کنترل روانشناختی بر فرزندان تعامل والد-فرزند را متاثر می سازد [۴۱]. رفتارهای والدگری تاثیر مهمی بر سلامت روان کودکان دارند و با رشد مشکلات عاطفی و رفتاری در کودکان همراه هستند. تفاوت هایی در رفتار والدگری با ویژگی های شخصیتی والد و خلق و خوی کودک در ارتباط قرار می گیرد. اگر چه جهت علیت واضح نیست. بیشتر پژوهش ها تعامل بین ویژگیهای شخصیتی و خلق و خوی کودک را در نظر می گیرند [۴۲]. بر اساس یافته های پژوهش سونز و ایوت [۴۳] والدین کمالگرا کنترل روانشناختی بیشتری روی فرزندان خود اعمال می کنند، کنترل روان شناختی رابطه والد-فرزند را متاثر می سازد و ممکن است زمینه مشکلات متعدد مانند افسردگی، عزت نفس ضعیف، احساس گناه ناسازگارانه، اضطراب، رفتار کناره گیرانه، و برونی سازی مشکلات رفتاری (مانند پرخاشگری) را فراهم سازد [۴۴]. از سوی دیگر، والدین کمال گرا استانداردهای شخصی شان را از طریق استفاده از تکنیک هایی مانند ایجاد احساس گناه و امساک در عشق به کودکان شان منتقل می کنند. به عبارت دیگر می توان گفت کمال گرایی مادر از طریق تاثیر بر سبک والدگری او رابطه او را با فرزندش تحت تاثیر قرار می دهد. برای مثال بشارت و همکاران [۴۵] رابطه معناداری را بین سبک فرزند پروری

تشکر و قدردانی

پژوهشگران مراتب قدردانی و تشکر خود را از کلیه شرکت کنندگان این پژوهش که با استقبال و بردباری، در روند استخراج نتایج همکاری نمودند، اعلام می‌دارند.

تعارض منافع

نویسندگان این مطالعه هیچ گونه تعارض منافی در انجام و نگارش آن ندارند.

واژه نامه

1. Pervasive anxiety	۱. اختلال اضطراب فراگیر
2. alexithymia	۲. ناگویی هیجانی
3. Mennin	۳. منین
4. perfectionism	۴. کمال گرایی
5. American psychiatric association	۵. انجمن روانپزشکی آمریکا
6. Spitzer	۶. اسپیتزر
7. Frost	۷. فراست
8. Alexey Timiai of Toronto	۸. الکسی تیمیای تورنتو
9. Dykstra	۹. دیکسترا
10. Chambers	۱۰. چامبرز
11. Flett , Hewitt	۱۱. فلت و هویت
12. Sones and Eliot	۱۲. سونز و الیوت
13. Panayiotou	۱۳. پانایوتو
14. Hemming	۱۴. همینگ
15. Karukivi	۱۵. کاروکویی
16. Ertekin	۱۶. ارتکین
17. Panicia	۱۷. پانیسیا

فهرست منابع

- [1] Hemming L, Haddock G, Shaw J, Pratt D. Alexithymia and Its Associations with Depression, Suicidality, and Aggression: An Overview of the Literature. *Front Psychiatry*, 2019; 10: 203.
- [2] Paniccia MF, Gaudio S, Puddu A, Di Trani, M, Dakanalis A, Gentile S, Di Ciommo V. Alexithymia in parents and adolescents with generalised anxiety disorder. *Clinical Psychologist* , 2018; 22 (3): 336-343.
- [3] Haqqani A, Banisi P, Bazazian S. Effectiveness of schema therapy training on dysfunctional attitude and rumination of anxious female clinical psychology students of South Tehran University. A new approach to children's education. 2018.
- [4] Mohammadzadeh A, Jamehri Kohneshahri SR. Comparison of personality traits, state

باشد، آنان ممکن است این مشروط بودن را به محبت و پذیرش فرزندان منتقل کنند و فقط وقتی به آنان محبت کنند که مناسب با استانداردها و انتظارات والدین عمل کنند [۵۲]. بر این اساس ویژگیهای (تهدیدها و نگرانیها) حرمت خود والدین از طریق کمالگرایی، سبک فرزندپروری آنان را تحت تاثیر قرار می دهد. علاوه بر آن، با در نظر گرفتن مفهوم اضطراب و اثراتی که می تواند بر سلامت جسمانی و روانی انسان داشته باشد، این حوزه از دیر باز مورد توجه متخصصین سلامت قرار گرفته است و تحقیقات وسیعی در طی سالیان متمادی در این خصوص انجام شده و نظریات مختلفی نیز بیان شده است. به موازاتی که بر روی اختلالات اضطرابی در بزرگسالان کار شده، توجه قابل ملاحظه ای نیز در خصوص اضطراب و هیجانات منفی در کودکان بعمل آمده است. عوامل مختلفی در بروز اضطراب و اختلالات اضطرابی در کودکان مطرح شده است از جمله عوامل زیستی و محیطی، از مهمترین عوامل محیطی نقش خانواده می باشد [۴۵]. والدین با کمال گرایی منفی در مقایسه با کمال گرایان مثبت و افراد عادی، مقدار بیشتری از اضطراب را به فرزندان خود منتقل می کنند. آنها ممکن است وضعیت موجود و آینده را بسیار دشوار برای فرزندان خود ارزیابی کنند و شروع به انتقال تفکرات منفی در باره نقاط ضعف فرزندان شان کنند و عواطف منفی همچون اضطراب را انتقال دهند. بنابراین این فرزندان از ارزیابی منفی دیگران می ترسند و باور دارند که طرد خواهند شد. اگر به دیگران اجازه دهند نواقص شان را ببینند، چنین باورهای منفی در آنها باعث هیجانات منفی همچون اضطراب در آنها خواهد شد. در ارتباط با نقش ناگویی هیجانی و اضطراب فراگیر کاربوکیوی و همکاران [۴۹] گزارش می کنند افرادی که اضطراب دارند، هیجانات خودشان را سرکوب می کنند تا از تجارب نامطلوب و ناخوشایند اضطراب که با برانگیختگی احساسات بدنی همراه است اجتناب کنند. ارتکین و همکاران [۵۳] به این نتیجه رسیدند که ناگویی خلقی همبودی زیادی با اختلال اضطراب اجتماعی دارد. در پژوهشی دیگر پانیسیا و همکاران [۲] نشان دادند افراد مبتلا به اختلال اضطراب فراگیر نمره ناگویی هیجانی بالاتری نسبت به افراد شرکت کننده در گروه کنترل داشته اند

موازین اخلاقی

در این مطالعه اصول اخلاق در پژوهش شامل اخذ رضایت آگاهانه از شرکت کنندگان و حفظ اطلاعات محرمانه آنها رعایت گردیده است.

- [15] Huber A, Suman AL, Biasi G, Carli G. Alexithymia in fibromyalgia syndrome: associations with ongoing pain, experimental pain sensitivity and illness behavior. *Journal of psychosomatic research*, 2009; 66(5): 425-433.
- [16] Taylor GJ, Bagby RM. *The Handbook of Emotional Intelligence: "An overview of the alexithymia construct"*, in ed. R. Bar-On & J. D. A. Parker., San Francisco: Jossey-Bass Inc. 2000
- [17] Farhoumandi N, Zarean M, Nasiri M, Jega M. Somatization Mediates the Structural Relationship of Alexithymia with Anxiety and Depression. *Iranian Journal of Psychiatry*, 2022; 17(2): 144-153.
- [18] Da Silva ML, Rocha RSB, Buheji M, Jahrami H, Cunha KDC. A systematic review of the prevalence of anxiety symptoms during coronavirus epidemics. *Journal of health psychology*, 2021; 26(1): 115-125.
- [19] Shirmohammadi F, Kakavand A, Shams Esfandabad H. The relationship between perfectionism and generalized anxiety disorder with the mediation of referential thinking, *Applied Psychology*, 2015; 10 (1) 107-123.
- [20] Morgan-Lowes KL, Clarke PJF, Hoiles KJ, Shu CY, Watson HJ, Dunlop PD, Egan SJ. The relationships between perfectionism, anxiety and depression across time in pediatric eating disorders. *Eating Behaviors*, 2019; 34: 101-107.
- [21] Gnilka PB, Broda MD. Multidimensional perfectionism, depression, and anxiety: Tests of a social support mediation model. *Personality and Individual Differences*, 2019; 139: 295-300
- [22] Baghbani M, Misrabadi J. The relationship between perfectionism and academic performance: a meta-analytic research. A new approach to children's education 2024; 5(4): 15-30.
- [23] Mohammadzadeh A, Khariayiq A, Vahidi M. Comparison of the components of perfectionism in obsessive compulsive disorders, major depression and normal group. *Journal of Fasa University of Medical Sciences*, 2015; 6 (4): 521-512.
- [24] Meyer N, Jenikejew J, Richter S H, Kaiser S, Sachser N. Social experiences during adolescence affect anxiety-like behavior but not aggressiveness in male mice. trait anxiety and existential anxiety in patients with generalized anxiety disorder and normal people, *Journal of Clinical Psychology*, 2016; 8(1): 81-91.
- [5] Kessler RC, Keller MB, Wittchen HU. The Epidemiology of Generalized Anxiety Disorder. *Psychiatr Clin North Am*. 2011; 9:19-39.
- [6] Newman MG, Liera SJ. A novel theory of experiential avoidance in generalized anxiety disorder: a review and synthesis of research supporting contrast avoidance model of worry. *Clin Psychol Rev*; 2011; 31(3): 371-82.
- [7] Gordon D, Heimberg RG. Reliability and validity of DSM-IV generalized anxiety disorder features. *J Anxiety Disord*; 2011; 25(6):813-21.
- [8] Lieb R, Becker E, Altamura C. The epidemiology of generalized anxiety disorder in Europe. *European Neuropsychopharmacology*. 2015; 15: 445-452.
- [9] Dykstra EE. Relationship of perfectionism and gender to academic performance and social functioning in adolescents: ProQuest. 2016.
- [10] Pratt P, Tallis F, Eysenck M. Information-processing, storage characteristics and worry. *Behav Res Ther*, 2017; 35: 1015-1023.
- [11] Mohajerani S, Haghaegh S.A, Adibi P. Investigating the relationship between emotional dyslexia, disease perception and resilience with the quality of life of patients with ulcerative colitis. *Gastroenterology Quarterly*, 2016; 22(1): 28-38.
- [12] Lumineta O, Vermeulenb N, Demaretb C, Taylorc G J, Bagby MR. Alexithymia and level of processing: evidence for an overall deficit in remembering emotional words. *J Res Personal*. 2006; 5:713-733
- [13] Tilki M, Taher M, Magarad A, Jafari Thani B. The effectiveness of acceptance and commitment training on psychological flexibility and emotional dyslexia in women with chronic pain, *Psychological Studies*, 2017; 14(3): 163-178.
- [14] Mennin DS, Fresco DM, Ritter M, Heimberg RG. An open trial of emotion regulation therapy for generalized anxiety disorder and cooccurring depression. *Depression and anxiety*, 2015; 32 (8): 614-623.

- [34] Bashrpour S, Johnny S. The role of mindfulness and ataxia in reducing depression and anxiety of women victims of spousal violence, *Journal of Cognitive Psychology and Psychiatry*, 2018; 6 (6): 55-65.
- [35] Heydari M, Mohammadi A, Haghigat Q. The effect of perfectionism on responsibility by mediating exam anxiety in students, *Quarterly Journal of Excellence in Counseling and Psychotherapy*, 2019; 9: 14-23.
- [36] Houshmandi R, Fethullahzadeh N, Rostami M. Comparing the level of anxiety of elementary school children based on perfectionism, parenting style and emotional intelligence of mothers, *Roish Psychology*, 2017; 7 (12) (33 series): 183-198.
- [37] Basharat MA, Azizi K, Poursharifi H. The relationship between parenting styles and children's perfectionism in a sample of Iranian families. *Family Studies Quarterly*, 2018; 7(26): 135-160.
- [38] Behzadi B, Kian Erathi F. The relationship between parental bonding and test anxiety with the mediating role of perfectionism in students, *Women and Family Studies Quarterly*, 2014; 7 (27): 52-23.
- [39] Abdakhodaei MS, Mehram B, Izanlou Z. under the title: Examining the relationship between dimensions of perfectionism and hidden anxiety in students. *Clinical and Counseling Psychology Research*, 2018; 1(1): 37-58.
- [40] Flett GL, Hewitt PL. Perfectionism and perfectionistic self-presentation in social anxiety. *Social anxiety: Clinical, developmental, and social perspectives*, 2014; 3: 159-187.
- [41] Serafini G, Gonda X, Pompili M, Rihmer Z, Amore M, Engel-Yeger B. The relationship between sensory processing patterns, alexithymia, traumatic childhood experiences, and quality of life among patients with unipolar and bipolar disorders. *Child Abuse Negl*. 2016; 62:39-50.
- [42] Kawamura KY, Hunt SL, Frost RO, DiBartolo PM. Perfectionism, anxiety, and depression: Are the relationships independent? *Cogn Ther Res*; 2021; 25: 291-301.
- Behavioural brain research, 2017; 326: 147-153
- [25] Arens AK, Becker M, Möller J. Social and dimensional comparisons in math and verbal test anxiety: Within-and cross-domain relations with achievement and the mediating role of academic self-concept. *Contemporary Educational Psychology*, 2017; 51: 240-252.
- [26] Chaby LE, Zhang L, Liberzon I. The effects of stress in early life and adolescence on posttraumatic stress disorder, depression, and anxiety symptomatology in adulthood. *Current Opinion in Behavioral Sciences*, 2017; 14, 86-93.
- [27] Zakii A. The relationship between alexithymia, irrational beliefs, positive and negative emotions and mental disorders. Master's thesis in psychology, Razi University of Kermanshah, unpublished. 2014.
- [28] Nainian MR, Shairi MR, Sharifi M, Hadian M. Reliability and validity of the 7-question scale of generalized anxiety disorder (GAD-7). 2010.
- [29] Frost RO, Marten P, Lahart C, Rosenblate R. The dimensions of perfectionism. *Cog Ther Res*, 2009; 14: 449- 68.
- [30] Stober J, Joormann J. Worry, procrastination, and perfectionism: Differentiating amount of worry, pathological worry, anxiety, and depression. *Cogn Ther Res* 2001; 25: 49-60.
- [31] Seyed Ebrahimi, SAA. Prediction of anxiety based on perfectionism and cognitive styles of thinking in entrance exam candidates, two quarterly journals of adolescent and young psychological studies and updates, 2019; 1 (1): 120-132.
- [32] Abdulmohammadi R, Taghi Lu P, Jadidi M. Prediction of oppositional defiant disorder based on parenting styles, personality traits and parental perfectionism, *Journal of Social Psychology*, 2021; 14(59): 15-26.
- [33] Bashirpur S, Alamardani Soumae S, Shah Mohammadzadeh Y. The role of mood dyslexia and emotional expressiveness in predicting somatization symptoms in Mohaghegh Ardabili University students. *Journal of Rafsanjan University of Medical Sciences*, 2013;13 (10): 961-972.

- [48] Panayiotou G, Leonidou C, Constantinou, E, Michaelides MP. Self-Awareness in alexithymia and associations with social anxiety. *Current Psychology*, 2020; 39(5): 1600-1609.
- [49] Karukivi M, Hautala L, Kaleva O, Haa PasaloPesu KM, Liuksila PR, Joukamaa M, Saarijarvi S. Alexithymia is associated with anxiety among adolescents. *J Affect Disord*. 2020; (725): 383-387
- [50] Genetes EL, Ruscio AM. (2018). A meta-analysis of the relation of intolerance of uncertainty to symptoms of generalized anxiety disorder, major depressive disorder, and obsessive-compulsive disorder. *Clin Psychol Rev*; 31: 923-933
- [51] Blatt SJ. 1995. The destructiveness of perfectionism: Implications for the treatment of depression. *American Psychologist*, 50, 1003- 1020
- [52] Elliot AJ, Thrash TM. The intergenerational transmission of fear of failure. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 2004; 30: 957-971.
- [53] Ertekin E, Koyuncu A, Aslantaş Ertekin B, Özyıldırım İ. Alexithymia in social anxiety disorder: is there a specific relationship or is it a feature of comorbid major depression?. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*. 2015; 16(2)(2):130 -137.
- [43] Soenens B, Elliot AJ. The intergeneration of perfectionism: parents' psychological control as an intervening variable. *Journal of Family Psychology*, 2014; 9(3): 358-366.
- [44] Barber BK, Harmon EL. Violating the self: Parental psychological control of children and adolescents. In B.K Barber (Ed.), *Intrusive parenting: How psychological control affects children and adolescents* Washington, DC: American Psychological Association. 2012; 15-52.
- [45] Basharat MA, Mir Jalili R, Bahrami Ehsan H. Mediating role of metacognitive beliefs and lack of cognitive emotion regulation in the relationship between cognitive perfectionism and worry in patients with generalized anxiety disorder, *Journal of Principles of Mental Health*, 2014; 17 (3): 116-121.
- [46] Bazazian S, Ghasemi Pourkord M. The relationship between parents' parenting styles and perfectionism with the social anxiety of gifted students. *Quarterly Journal of Behavioral Sciences*, 2011; 101-114.
- [47] Nasrallahi B, Aghaei V. Comparison of emotional dyslexia and cognitive emotion regulation strategies in people with symptoms of pervasive and social anxiety disorder, substance abuse and healthy people, *Roish Psychology*, 2022; 11(4)(73 series): 1-12.